

Webinaari: Asukas on ykkönen. Tarpeenmukaista asumista kehitysvammaisille ihmisille

Hyvinvointialue toteuttaa jatkossa vammaispalveluita, mitä se tarkoittaa?

päijät **sote**

Harri Koivu

tulosyksikköpäällikkö

perhe- ja sosiaalipalvelut/vammaispalvelut/asuminen
ja päiväaikainen toiminta

Päijät-Hämeen Hyvinvointialueen vammaispalvelut

Päijät-Hämeen hyvinvointialue syntyy vammaispalvelun osalta Päijät-Hämeen Hyvinvointiyhtymästä, Heinolan kaupungin ja Sysmän kunnan palveluista sekä Eteva kuntayhtymän maataloista Hakala ja Hakamaa

1. Hyvinvointikuntayhtymä on toiminut v:sta 2017, perusrakenne siirtyy Päijät-Hämeen hyvinvointialueelle
2. Kaksi uutta kuntaa Heinolan kaupunki ja Sysmän kunta.
 1. Sysmässä sotekokonaisulkoistus - ko. kunnan ulkoistetut palvelut jatkavat.
3. Kaksi kuntaa/Pukkila, Myrskylä siirtyy pois
4. Sotealueelle syntyy yhteinen asiakasohjaus, yhtenäiset palvelukriteerit ja maksut, aiemmin Hykyn, Heinolan ja Sysmän eriliset asiakasohjaukset
5. Uusi vammaislainsäädäntö 1.1.2023, lainsäädäntöuudistuksen sisältö, asiakasmaksu- ja kustannusvaikutukset täsmentyvät kunhan laki lausuntokierroksen jälkeen täsmentyy

PÄIJÄT-SOTEN VAMMAISPALVELUN PALVELUTUOTANTO

1. vammaispalvelujen palvelutuotantoon syntyy yhteinen palvelutuotanto koostuen yksiköistä, jotka ovat siirtyneet:
 - Lahden kaupungilta
 - Peruspalvelukeskus Oiva-liikelaitokselta
 - Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon ky:ltä
 - Pääjärven ky:ltä/Eteva ky:ltä
 - 1.5.2022 siirtyy yksityisen tuottajan tehostetun palveluasumisen yksikkö
 - 1.1.2023 siirtyy Etevalta kaksi maatilaa Hakala ja Hakamaa/asuminen+päiväaikainen toiminta sekä Etevalla ollut osa alueen perhehoidosta
 - 1.1.2023 siirtyy Heinolan kaupungin tehostetun palveluasumisen ja päiväaikaisen toiminnan yksikkö
2. ostopalvelut täydentävät omaa palvelutuotantoa
3. Sysmän kunnalla osin erillinen palvelutuotanto, joka on syntynyt sotekokonaisulkoistuksen kautta, sen vammaispalvelun sisältö tosin hyvin suppea ja nojaa ostoihin

Palvelutuotannon tilanne

Phhykyllä vammaispalveluissa osaamisalueeltaan kattava ja alueellisesti laaja ja hyvin kilpailukykyinen oma palvelutuotanto

ostopalvelut pääosin palvelusetelillä

palvelusetelin ja oman palvelutuotannon tuotantokustannus on saman tasoinen

- Asumisessa ja päiväaikaisessa toiminnassa oman tuotannon osuus tuotteesta riippuen 60-100 %
 - n. 250 tehostetun palveluasumisen asukasta, n. 110 palveluasumisessa ja n. 160 tukiasumisessa,
 - päiväaikainen toiminta: päivätoiminta n. 300, työtoiminta n. 300 ja työvalmennus n. 200 asiakasta
 - Ostettu asumispalvelua n. 250 asukkaalle ja päiväaikaista toimintaa n. 180 asiakkaalle
- henkilökohtaista apua on työnantajamallilla, palvelusetelillä sekä omana tuotantona
 - Henkilökohtaista apua työnantajamallilla 280, palvelusetelillä 290, ostopalvelulla 250 asiakasta
 - Oma tuotanto suuntautuu lähinnä niihin asiakkaisiin jotka eivät saa palvelua muulla tavoin, 20 asiakasta

Toiminnallinen tilanne ja tavoitteet

- Asumisen tilaratkaisuita on rakennettu pyrkimyksenä luoda tilojen sijoittautumisella **asumisen lähiverkostoja**. Siinä asukkaan tarpeen mukaista palvelua ja tukea on läheltä saatavissa: tehostetusta palveluasumisesta tukiasumiseen ja päiväaikaiseen toimintaan
- Asumisen tiloja uudisrakennettu jatkuvasti koska vain osa vanhoista tiloista täyttää tilanormin,
 - Elintärkeitä yhteistyökumppanuudet rakennuttajiin: esim. Lahden Talot, Avainsäätiö, muut kunnat ja niiden vuokra-asuntotuotanto, myös yksityisiä asuntosijoitusyhtiöitä
 - pääosin Aran rahoitukseen tukeutuen
 - asumisen tiloilla vielä jonkin verran päivittämisen tarvetta.
- Omassa palvelutuotannossa on vahva haasteellisten asiakkaiden tuen tuntemus ja osaaminen ja se lisääntyy maatilamuutoksen johdosta
- Etevan Lahden kehitysvammapsykiatrinen yksikkö jatkaa alueella v. 2023 siirtyen Husin alaisuuteen

Kehittämispainopisteenä on asiakkaan kokeman palvelun laatu ja sen itseohjautuva parantaminen

Vv. 2021-2022 kehittämisen painopisteenä on asiakkaan kokeman palvelun laatu ja sen kehittäminen

- siten että vahvistetaan asiakkaan lähitiimin valmiuksia itseohjautuvaan palvelun kehittämiseen yhdessä asiakkaiden kanssa
- koskee asumista, päiväaikaista toimintaa ja henkilökohtaista apua,
- kehittämiskumppanuus Filosofian Atatemian kanssa
 - jossa tuetaan
 - omaa muutosvalmentajaosaamista
 - Esimiesten roolin uudelleenmuotoutumista
 - oman kehittämiskoordinaattorin osaamista ja työpanosta

lähtötilannearvioinnissa (Minna Janhonen, Frank Martela) havaittua, tason arviointi 1-7:

- henkilöstön halu itseohjautua: 5,2-6,6
- edellytykset itseohjautuvan työskentelyn lisäämiseen tiimissä: 5,0-6,7
- yhteisöohjautuvuuden taso nyt: 4,9-5,7
- yhdessä kehittämisen taso nyt: 4,3-4,8
- asiakaslähtöisen suunnittelun taso nyt: 4,8-6,3
- työn raamien selkeys nyt: 5,3-6,3
- psykologinen turvallisuus nyt: 4,9-6,7
- autonomian tunne nyt: 5,2-6,3
- kyvykkyyden tunne nyt: 4,7-5,9
- yhteenkuuluvuuden tunne nyt: 5,7-6,0
- työn imu: 4,3-5,0
- työuupumus: 2,3-3,9

arviointi toistetaan v. 2022 lopussa

Suurin haaste !

Suurin haaste on henkilöstön saatavuus ja siinä erityisesti sijaiset

- käytetyt keinot varahenkilöstö, tavoite n. 5 % työvoimasta, jota ei tahdota saada täytettyä
- työvoimavuokraus
- Oppilaitosyhteistyö
- Asiakkaan kokema palvelun laatu

TIIVIISTI: Asukas on ykkönen. tarpeenmukaista asumista kehitysvammaisille, mitä tavoite tarkoittaa meillä ?

- palvelua muotoillaan asukkaan lähitiimissä yhdessä asukkaan kanssa - henkilöstön haluun ja edellytyksiin itseohjautuvaan työskentelyyn vastataan
- tilat muodostetaan mahdollisuuksien mukaan lähiverkostoiksi, jossa asukkaan tarpeen mukainen tuki on saatavissa läheltä
- haasteellisten asiakkaiden tuessa tarvittavaa yksilöllistä toimintatapaa kehitetään edelleen yhteistyökumppanuuksia hyödyntäen

Kiitoksia, kysymyksiä?

Harri Koivu

Tulosyksikköpäällikkö

perhe- ja sosiaalipalvelut/vammaispalvelut/asuminen ja päiväaikainen toiminta

mail: harri.koivu@phhyky.fi

puh: 044 416 3821